

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 189. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897—1932.

Péntek, 1936. augusztus 21.

A »vérző aréna«,

Spanyolország, a maga pusztulásában, nagy betegségeinek belső lázai között hányódva, egyre intenzívebben foglalkoztatja aggódó szomszédait. A fertőző betegektől való természetes rettegés érzetével foglalkozik a világpolitika diplomáciája a véget nem érő vérengzésekkel, rombolásokkal és kegyetlenkedésekkel, mert akár a felkelők szempontjából, akár a baloldali kormánycsapatok szemszögéből nézzük a nagy nemzeti tragédiát, mindenképpen olyan tragédia az, amelynek gyors és elhatározott lokalizálása kívánatos, úgy a baloldali rezsimmel rendelkező Franciaország, mint a határozottan jobboldali Németország, vagy éppen Anglia szempontjából. Csöppet sem irigylésre-méltó például Portugália helyzete, melyet a szárazföldön mindössze egy ezerháromszáz kilométeres országhatár választ el a spanyol beháború csataterétől és érthető, hogy a portugál külügyminisztert gyakrabban látják a londoni Downing-street-en, mint a lissaboni portugál külügyminisztérium rácsosablaku palotájában.

Tény, hogy Portugália volt az első, amely sietett felhívni a Foreign Office figyelmét a spanyol kérdés fenyegető bonyodalmaira. „A rossz szomszédság” Portugáliában is „török átok” és Portugália joggal aggódik, hogy a felkelő Francoék bukása esetén az erőszakkal fékentartott portugál baloldal is vérszemét kap. Nem titok, hogy a drámai események kibontakozása előtt a pirenuszi félsziget politikai hatalmasságai. Spanyolország és Portugália, egymással szinte versenyezve szolgálták a British Empire érdekeit, melytől ha bizonyos tekintetekben függetlenítette is magát Azana köztársasága, Lissabonban annál dekoratívabban igyekeztek kimutatni ragaszkodásukat a többszázéves külpolitikai tradícióhoz, az angolbarátságához. Angol érdekek szempontjából valóban ma sem közömbös, hogy a francia baloldal politikai akciórádiusza átívelhet-e a pirenaeusokon, vagy nem, mint ahogyan az sem lehet közömbös, hogy ha vörös zászló marad Madrid tornyán, úgy milyen embléma kerül rá: háromszög-é, vagy a sarlós-kalapács? Oliviera Salazar professzor lelkes követője Mussolininek és a portugáliai kormányforma közelebb jár a fasció diktatúrájához, mint a Blum-féle népfrontok demokratizmusához — és Angliának még mindig vannak takarnivalói az olasz külpolitikától is éppúgy, mint a franciákétól. Lissabon a köztársaságellenes politikusok Mekkája ma és Bourbonpárti nemes spanyol lovagok kurizálnak a spanyol hölgyek vasrácsosablakai alatt és ez a körülmény ugyancsak elhatározó motivuma a portugál külpolitika állásfoglalásának. Ebből következik viszont, hogy abban az esetben, ha Francoékat mégis vérbe-fullasztanák, úgy Portugália sem tarthatja fel soká a vörös áradatot és akkor, ezer és egy kérdést követőleg nem utolsó-sorban felvetődik egy újabb probléma: mi lesz az angol Gibráltárral, a Földközi-tenger bejárójával? és mi lesz Szezzel, meg Adennel, ha Gibraltár a vörösök kezére kerül?

Anglia súlyos érdeklődése Európának ennél a kritikus részénél indokoltá tenné azt, hogy nyílt formában is exponálja magát a spanyol kérdésben. Angliában azonban nem sietik el az elhatározásaikat és ez így is van jól éppen Európa szempontjából. Ha ugyanis Anglia akár az egyik, akár a másik küzdőtábor mel-

Német-spanyol konfliktus fenyeget

Spanyol hadihajók kutattak át egy német gőzöst — Hosszu polgárháborúra rendezkedik be a madridi kormány

Románia hozzájárul a francia semlegességi javaslatához

HENDAJEBŐL jelentik: Az Irun és Panplone között vezető utvonalon, valamint a magaslátokon egymással szemben álló spanyol hadak helyzete a következő: A felkelők előőrsei megálltak Almuda körül. Háromszáz méternyire a La Punda helység mellett fekszenek homokzsák torlaszok mögött a kormányhaderő előcsapatai. A hegyeken a kormánymilícia helyzete sokkal előnyösebb, mint az ellenfél hadállásai. A déli órákban az egész környéken teljes volt a nyugalom.

Szervezkedési mozgalmak Angliában

Az angol szakszervezeti szövetség közleményéből kitűnik, hogy az angol szervezetek a leghatározottabb módon a spanyol kormány támogatása mellett foglaltak állást. A Daily Herald értesülése szerint eddig 4000 fontot gyűjtöttek össze a kormánycsapatoknak szállítandó gyógy- és kötszerek céljaira. Ezt az összeget már el is küldték Madridba. Ezenkívül nagymennyiségű élelmiszert és dohányt is küldtek. Az angol szállítómunká-

sok szervezete 1000 fontot bocsájtott a spanyol munkások rendelkezésére, de a gyűjtés a munkásság körében tovább folyik.

O'Duffy ir tábornok kijelentette, hogy hajlandó önkéntes zászlóaljat toborozni. A tábornok tárgyalta a felkelők képviselőivel, akik kijelentették, hogy mindenekelőtt mozgókórházra van szükségük. D'Duffy tábornok nemzetközi bizottságot akar alakítani orvoscsapatok megszervezésére.

A német kormány tiltakozása Madridban

Berlinből jelentik: A német közvélemény élénken foglalkozik a „Kamerun” német hajó ügyével. Mint ismeretes a madridi kormány hadihajói megállították és átkutatták a német gőzöst. A kormány megbízásából a madridi német ügyvivő emiatt tiltakozást jelentett be a madridi kormánynál és teljes elégtételt követelt a nemzetközi jog megsértése miatt. Bejelentette a német ügyvivő, hogy a madridi kormányt teszi felelőssé az esetleges következményekért, vala-

mint azt, hogy a német hadihajók utasítást kaptak, hogy a nemspanyol vizeken minden eszközzel védjék meg hasonló támadások ellen a német hajókat. A lapok élesen támadják a kormányt és a „Völkische Beobachter” Spanyol kalózkodásnak minősíti a spanyol hadihajók tettét.

A római jelentések szerint az olasz lapok teljes mértékben helyeslik a német kormány fellépését s kijelentik, hogy Madrid brutálisan megsértette a nemzetközi jogot.

Románia a francia javaslat mellett

PÁRISBÓL jelentik: A Temps mai száma közli, hogy Románia hozzájárult a spanyol eseményekkel kapcsolatos francia semlegességi javaslatához.

Frontjelentések Spanyolországból

Egyes malagai hírek szerint Malaga város még mindig a kormánycsapatok kezén van és a kormánycsapatokat a flotta is támogatja.

Valószínűnek látszik azonban, hogy Malaga rövidesen megadja magát.

A városban már nincsenek felelős hatóságok, a szélsőbaloldaliak azonban nem akarják meg-

adni magukat és megdöbbenő kegyetlenséggel járnak el azokkal szemben, akik velük szemben ellenkeznek.

A spanyol belügyminiszter rádió útján az alábbi közleményt adta ki:

— A tegnapi győzelmeinkhez tegnap újabb sikerek járultak. Medelin és Estramadura elfoglalása után csapataink megerősítet-

lett vállalnia aktív szerepet, úgy elkerülhetlenné tenné ezzel az újabb nemzetközi konfliktusok kifejlődését, amelyek természetesen csak a háború kiterjedését eredményeznék, mert sem a demokratikus, sem a diktatórikus államok nem hagynák, hogy az általuk pénzzel és fegyverekkel pártfogott küzdőtáborok ellen fellépjen egy külső nagyhatalom, anélkül, hogy maguk is ne prezentálnák a számlát. Portugália külügyminisztere hetek óta házálja Londont, de a londoni falak visszhangtalanok, az

angol polgárt jobban foglalkoztatja VIII. Edward király dalnáciái nyaralása és házasságának ezer kulissza-előkészülete, mint az a kérdés, hogy Franco győz-e, vagy Juan March. Európa szempontjából talán ez így van a legjobban, mert a spanyol láng csupán „a vérző aréna” keretein belül lobog és pusztít s a lángot, ha már oltani nem lehet, leghelyesebb lokalizálni, bármily szörnyűséges körülmények között is, mert így végül is saját zsarátókába fut.

ték állásaikat és újabb támadásra készülnek. Repülőgépeink valamennyi fronton tevékenykedtek. A hadihajók a legnagyobb mértékben ellenőrzik az andaluziai és afrikai partokat, hogy a felkelők utánpótlását megakadályozzák. M o n g a d e s ezredes csapatával elfoglalta Peralt, amely Madridtól északnyugatra fekszik és a főváros védelme szempontjából rendkívül fontos. A guadarramal fronton elfoglalt állások stratégiai szempontból felbecsülhetetlen értékűek. A felkelők tábornokai kihasználják a spanyol nép vallásosságát, de a nép nem engedi térdrekenyszeríteni magát az afrikai bennszülött csapatok által.

A francia népfrent küldöttsége, melyet *Pijiner* kommunista képviselő vezet, tegnap a spanyol fővárosba érkezett. A küldöttség hosszasan tárgyalta a belügyi államtitkárral, akiknek azt javasolták, hogy Franciaországban központi menedéktábor létesítsenek, ahol a harcokban elesett spanyolok gyermekeit helyezik el.

A felkelők kezében levő Jacai rádióállomás jelentése szerint tegnap éjjel

a nemzeti csapatok elfoglalták Albukerk és Olivendo városokat,

amelyek a portugál határ közelében fekszenek. Mola tábornok értesítette Quipeo de Llano tábornokot, hogy nincs szüksége újabb segélycsapatokra Szevilla környékén. *A rendelkezésére álló csapatok elegendők arra, hogy egy héten belül Madridot elfoglalja.*

A madridi rádióban La Passionaria kommunista képviselő beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy Spanyolországban hosszú ideig tartó polgárháborúra kell berendezkednie. Egyben rávilágított arra, hogy a polgári ipari vállalatokat hadi ipari vállalatokká kell átalakítani. A madridi lapok közlése szerint a kormány tizenkilenc tábornokot tart fogva, ezek közül kilenc Madridban van.

Trockij tiltakozik a moszkvai vádak ellen

A GPU terrorjának tulajdonítja a súlyosan terhelő moszkvai tanuvalloásokat

OSLOBÓL jelentik: *Trockij* nyilatkozatot tett közzé a baloldali lapokban és visszautasítja a moszkvai per tárgyalásán ellene emelt vádak. Kijelenti, hogy okmányokkal és tanukkal tudja bizonyítani a legutóbbi hét év alatt kifejtett tevékenységét. A moszkvai per a politikai gyűlölködés eszköze. A GPU, ugyanígy az enyhébb ítélettől, hamis vallomásra igyekezett rábírnai a tanukat és akik ezt a vallomást megtagadták, azokkal szemben könyörtelenül járnak el.

A tegnapi moszkvai tárgyaláson kitiint, hogy a *Trockij*-csoport, amely 1928. óta működött, 1930-ban összeolvadt *Zinovjev* híveinek csoportjával. Az éjszakai tárgyaláson több vádlottat hallgattak ki, akik bevallották, hogy titkos pénzalapokat gyűjtöttek és *Stalint*, valamint környezetét meg akarták gyilkoltatni.

Az ügyész kérdésére *Zinovjev* beismerte, hogy *Kirowot* az ő szervezetük ölette meg.

A terrorista per ma délelőtti tárgyalásán a bíróság *Kamenevet* szólította maga elé. Az első kérdések a körül forogtak, hogy milyen kapcsolatot tartott fenn az ő politikai csoportja *Trockij*ekkel.

Benes csehszlovák elnök az európai helyzetről

A csehszlovák politikai cél: a megegyezések keresése

Prágából jelentik: *Benes* csehszlovák köztársasági elnök északcsehországi körútja alkalmával beszédet mondott, amely főleg külpolitikai tekintetben bir nagy jelentőséggel. A köztársasági elnök rámutatott arra, hogy az ország külpolitikájának alapját

a klsantant-szövetség, a Népszövetség intézménye és azoknak az államoknak a barátsága képezi, amelyek Csehszlovákia mellett állanak.

A cseh külpolitika célja a megegyezés keresése és ezért annak az államnak a szerepét tölti be, amelynek hivatása biztosítani Közép-európa békéjét.

Ilyen értelemben akar Ausztriával és Magyarországgal együttműködni.

Csehszlovákia további célja az, hogy Lengyelországgal, Németországgal, Olaszországgal és a Szovjetunióval a legjobb viszonyt tartsa fenn.

Evek hosszú során át minden törekvése az volt, hogy Lengyelországgal és Olaszországgal megteremtse az együttműködést. Szovjetországgal sikerült két évvel ezelőtt szorosabbá tenni az összeköttetést.

— Azok a fantasztikus hírek, mintha a köztünk és Szovjetországgal között fennálló egyezmény Európára a kommunizmus veszélyét hártaná, nevetségesek — mondotta a köztársasági elnök. — Németországgal való viszonyunk rendezése ránk nézve rendkívül fontos, de ugyanilyen fontos nekünk a francia—német megegyezés is.

Európai katasztrófa származna abból, ha egy 15 millió államot, amely Európa központjában fekszik, egy nagyhatalom megtámadna.

Az Olimpia tragikus végakkordja:

Öngyilkos lett Berlinben az „Olimpiai Falu“ alparancsnoka

Politikai hajsza kergette öngyilkosságba a túlfeszített idegzetű embert

Párisból jelentik: Berlinből érkezett jelentés szerint Wolfgang Fürstner, az olimpiai falu helyettes parancsnoka ma öngyilkosságot követett el.

Sportkörökben az öngyilkosságot azzal magyarázzák, hogy Fürstner az utóbbi hetekben túlfeszített munkát végzett, amely tönkretette idegét. Fürstner egyébként csak ideg volt ária, mert ősel között zsidók is voltak és az olimpiai játékok megkezdését megelőző héten nemzeti szociálisták körökben erős aknamunkát folytattak ellene.

A kosár

Irtá: JEAN MILHAUD

Albert komoran bámult maga elé. A lovaglósorát a szoba sarkába hajította és a karosszékre roskadva újra elővette a zsebéből Agnes levelet és megegyezzer elolvasta:

„Kedves Albert (igy szolt a levél), nagyon megtisztelt azzal, hogy kezemet megkérte és maga jól tudja, hogy szeretem és becsülöm. De, bár, nem szívesen beszélek erről... be kell látnia, hogy közöttünk akkora a különbség, hogy ennek a házasságnak nem lehet jó vége. Mint komoly férfi nem veheti rossz néven az őszinteséget, amelyet itt leírnék nekem esik legrosszabbul.”

Albert elgondolkodva nézte a levelet.

Hiszen tagadhatatlanul nagy keltőjük között a különbség. De nem egyenlíthetné ezt ki az ő gazdagsága, függetlensége, társadalmi állása? Különösen, amikor nem volt kétséges, hogy Agnesnek határozottan rokonszenves.

Nem tudott ebbe belenyugodni.

Felkapta a lovaglósorát, lesietett a kastély előtti tere, ahol a lovásza még jártatta a lovat, nyeregbe pattant és átlövagolt a szomszédba.

Amikor a parkon át a ház elé ért, Agnes éppen sétálni indult. Meglepetten pillantotta meg Albertet és mosolyogva üdvözölte őt. Igy szolt:

— Albert, nem kapta meg a leveletem? Nem számítottam arra, hogy maga idejön...

Albert komoly elhatározással odalépett Agnes elé és így szolt:

— A levelet megkaptam, Agnes, éppen azért jöttem el, mert nem tudok belenyugodni. Agnes, ne

haragudjék... másítsa meg elhamarkadott elhatározását!

Agnes mosolyogva nézett rá és egy pillanatra csaknem megingott az elhatározásában, amikor látta, hogy Albert korához képest igazán kemény elszántsággal és bátran küzd az ügyért. De azután rögtön újra érezte, hogy neki van igaza és így szolt:

— Albert, nyugodjék bele az elhatározásomba, amely mögmásíthatatlan. Tudja, hogy szeretem magát, de nem lehetek a felesége. Az én korom... és a magáé... kinos erről beszélni, látja, önkéntelenül elpirulok, amikor ezt kell újra hangoztatnom! A levelemben megírtam világosan... erről beszélni igazán kinos... Kimélték meg egymást ettől.

Albert bosszusan végigsuhintott az ostorával a lovaglósizmáján. Percekig egyikük sem beszélt, csak ott álltak egymással szemben kinos bizonytalanságban. Albert arra gondolt, hogy milyen szívesen lovagolt vele Agnes órákon át, sokszor szilaj vágatásban... Azt hitte, hogy ha másért nem, azért számíthat Agnes érdeklődésére, mert mindig csodálta az ő lovasbravurjait.

Amikor Albert újra megszólalt, halkan csak ennyit mondott:

— Agnes... ugy éreztem, hogy maga mégis csak szeret egy kisé... Már pedig akkor, higye el, klegyenlítődik az a páréves különbség...

Agnes közelebb lépett Alberthez és a kezét megfogva mondotta szinte kérlelő hangon:

— Albert, nagyon rosszul esik, hogy maga ilyen nehezen nyugszik bele ebbe. Higye el, hogy nem elsietett elhatározás ez, hanem heteken át gondolkodtam rajta... megvallom, már akkor is, amikor maga még nem szolt nekem... Most fáj az

elhatározás, de ha könnyelműen engednék a kísértésnek elérkeznék az a nap, amikor maga tenne nekem szemrehányást és mindketten megbánnák a tettünket. Egy ideig magam is azt hittem, minden rendben van. De ha rá gondolok, hogy később mivé fejlődhetnek ez a házasság: erre kell gondolnunk, nem a futólagos, elmuló boldogságra. Képzelmek két embert, akik közül az egyik már legszívesebben a kályha mellett kuksol és azon törli a fejét, hogy vajjon a villanyozás vagy az iszapfürdő gyógyítja-e jobban a köszvényét, míg a másikat csak a mulatozás, a tánc, a sielés érdekli... Nem, kedves barátom, ilyen házasságból jó nem származhatik. Nyugodjék bele és... ne beszéljünk többet erről!

Albert nem felelt. Érezte, hogy megváltozhatatlan elhatározással áll szemben. Hívósen kezét csókolta Agnesnek és azzal visszament a korláthoz köztött lovához és elvágatott haza.

Amint Albert hazaérkezett és újra egyedül állt aggtégenyl dohányzószobájában üblös karosszékében, előbb mélyszékes keserűséggel gondolt Agnes szavaira. De homlokáról lassan szerteoszlottak a ráncok. Felállt, lement a kerthe és lassu léptekkel fel-alá járva gondolkodott a történetken. Már nem is volt az arca bosszus, sőt lassacskán megegyezett mosoly villant fel az arcán és önmagában ezeket mondta:

„Egyre inkább érzem, hogy Agnesnek igaza volt... Sőt, már nem is tartom kétségesnek! Bájosabb teremést elképzelni se tudok... de ha jól szemügyre veszem, mégis azt hiszem, hogy legalább huszonkilencéves.”

Huszonkilencéves a nő? Ez valóban nagy különbség volna házastársak közt... mert Albert tizenkilencéves volt.

Szigoru rendelkezések az arany-, ezüst és platinakereskedelem uj szabályozására

Megjelent a nemesfémek kereskedelmi forgalmát szabályozó dekrétum — Az ékszerészek és aranyművesek kötelezettségel

Egy évig terjedő börtön és egymillió leies büntetés a rendelet megszegőinek

București-ből jelentik: A hivatalos lap mai számában dekrétum jelent meg, amely a nemesfémekkel való kereskedelmet szabályozza és pontosan körvonalazza, milyen feltételek mellett vásárolható, vagy adható el, arany, ezüst és platina. A dekrétum az ékszerészekre és aranyművesekre nézve is fontos rendelkezéseket tartalmaz.

Bevezetőül leszögezi a dekrétum, hogy a nemesfémekkel való kereskedelem kizárólag az új rendelkezéseknek megfelelően alakulhat ki. *Venni, eladni, zálogba tenni, vagy zálogba venni, biztosítékul letenni vagy átvenni aranyat, ezüstöt és platinát szintén csak a dekrétum feltételei szerint lehet. Nem vonatkoznak ezek a rendelkezések a már feldolgozott nemesfémekre, tehát ékszerekre, műtárgyakra, egyházi tárgyra, sebészi, vagy fogászati anyagokra, amelyek nemesfémeket tartalmaznak, vagy valamelyik nemes fémből készültek.*

Az államnak minden nemesfémre elővásárlási joga van és az aranyat teljes egészében, az ezüstöt és platinát pedig a szükséghez mérten a Banca Naționala rendelkezésére bocsátja. Az aranybányák tulajdonosai, vagy bérleti 15 napon belül kötelesek bejelenteni az általuk kitermelt nemesfém mennyiségét, a termelés időpontjától számítva. Az átvételi feltételeket a termelő a Banca Naționalával tárgyalja meg.

A nemesfémeket feldolgozó műhelyek tulajdonosai, valamint az ékszerészek kötelesek regisztert vezetni, amelyből pontosan kitűnik, mikor és honnan szereztek nemesfémeket, még abban az esetben is, ha mint régi aranyat, ezüstöt, vagy platinát, vagy tört állapotban lévő vásárolták, sőt akkor is, ha kész ékszerként vették.

A regisztereket a Banca Naționala megbízott hivatalnokai ellenőrzik és vizsgálják felül. *Ugyanez vonatkozik az orvosokra, fogászokra és kémikusokra is, akik szintén regisztert kell, hogy vezessenek a vásárolt nemesfémekről, a Banca Naționala előírásai alapján. Az ékszerészek, aranyművesek, orvosok, fogászok és kémikusok kötelesek bármikor bemutatni regisztereiket a Banca Naționala megbízottjának.*

Azokat, akik az előirt rendelkezéseket nem tartják be.

három hónaptól egy évig terjedő börtönnel és 5000 leitől egy millió leig terjedő pénzbüntetéssel sújtják.

ha az illető bányatulajdonos, úgy elveszti a jövőre nézve bányakitermelési jogait. Vissza-

esés esetén fenti büntetések kétszeresét alkalmazják, de mindegyik esetben a nemesfémeket az állam javára elkobozzák. *Házkutatásokat a Banca Naționala kérésére a bíróság, illetve az ügyészség rendel el, de sürgős esetekben a rendőrség által is megtarthatók, ügyészségi engedély nélkül, de mindenképpen a Banca Naționala kérésére. Büntársak és orgazdák ugyanabban a büntetésben részesülnek, mint a kihágás elkövetői. Minden kihágás-*

ról, annak felfedezése után legkésőbb 24 órával értesíteni kell a Banca Naționala központját.

A dekrétum *jutalmat biztosít a feljelentőknek is, amennyiben az elkobozott és nyilvános árverésen eladott*

nemesfémek árának husz százalékát adja nekik, másik husz százalék a teleplezésben résztvevő közhivatalnokoknak jut,

míg husz százalékot a Banca Naționala kap. A többi negyven százalék az államé. Amennyiben tettenérés esete nem forog fenn, úgy a kihágást bizonyítani kell, *de a bíróság formahibák miatt nem semmisítheti meg az erről felvett jegyzőkönyvet.* Az ügyészség eljárást indít a kihágások elkövetői ellen és a bíróság sürgősen letárgyalja ezeket a bűnpöröket. *Az ítélet ellen csak a Semmitűszékhez lehet fellebezni.* A bűnpör a vádlott távollétében is letárgyalandó.

A Banca Naționalával kötendő nemesfém-üzletek illetékmentesek.

Edward király — lánynevezőben

Pénteken keresi fel Korfu szigetén az ott nyaraló György görög királyt

Belgrad. Edward angol király yachtja ma Cattaróban kötött ki. Az angol uralkodó meglátogatta a várost és számos fényképfelvételt készített annak festői részleteiről, majd meglátogatta a tengerészeti muzeumot, ahol főként azokat a képeket tekintette meg, melyen az angol hajóhad és Napoleon hadihajóinak ütközetei szerepelnek. Este a királyi vendég tiszteletére fényesen kivilágították a cattaroi öböl partjait. Éjjelkor a yacht felszedte

a horgonyt és Korfu szigete felé vette útját, ahová a hajnali órákban megérkezett. Edward király pénteken látogatja meg Korfu szigetén az ott nyaraló György görög királyt.

A korfui látogatással megerősítést nyernek azok a hírek, amelyek szerint az angol király Katalin görög királyi hercegnőt veszi feleségül. A görög hercegnő jelenleg Londonban tartózkodik és az özvegy anyakirályné vendége.

„Pék-sztrájk“ után mészáros-„sztrájk“

Az arad-i husiparosok bejelentették a város vezetőségének, hogy már pénteken reggel nem vágnak

Alig, hogy a péksztrájk elmúlt, Arad közönségének egy újabb sztrájkjal: a mészárosok sztrájkjával kell szembenéznie, amely péntek reggel már kezdetét is veszi, de remény van arra, hogy péntek délután már véget is ér.

Az „Aradi Közlöny“ egyik legutóbbi számában megemlékeztünk arról, hogy a husiparosok azt a kérelmet terjesztették a város vezetősége elé, hogy

szüntesse meg a borjúhús maximálását, tekintettel arra, hogy az élőállat-árak jelentősen emelkedtek és bizza a szabad versenyre az árak kialakulását. A város vezetősége ezt a javaslatot nem fogadta el, ellenben a borjúhús árát két lejfel felemelte, a sertés árára pedig nem engedélyezett emelést.

Ez a megoldás a mészárosokat nem elégitette ki és csütörtökön mészáros-küldöttség jelent meg Tatu Ioan helyettes polgármester előtt, akitől azt kérték, hogy

haladéktalanul változtassa meg a város vezetősége a fentebb említett határozatot, mert ellenkező esetben az arad-i mészárosok már pénteken reggel sztrájkba lépnek.

Az átmeneti bizottság helyettes elnöke közölte a küldöttség tagjaival, hogy a csütörtöki nap folyamán a bizottságot már nem hívhatja össze, ellenben az átmeneti bizottság péntek délelőtti ülésén letárgyalják a kérdést.

A küldöttség tagjai azt a választ adták, hogy ebben az esetben kénytelenek a mészárosok

pénteken reggel megkezdeni a sztrájkot.

Abban az esetben azonban, ha a város átmeneti bizottsága pénteken kedvező döntést hoz számukra, akkor már délután újból megkezdik a vágást.

Áruba bocsátotta

menyasszonyát, majd megszökött a finom vőlegény

Beregszászról jelentik: A beregszászi csendőrség nem mindennapi bűnügyben indította meg a nyomozást. Egy beregszászi fiatalember hosszabb idő óta udvarolt szíve választottjának, de mert egybekecsüket a valláskülönbség miatt ellenezte családjuk, elhatározták, hogy Kassán telepszenek meg és közös lakásba költöznek. Amíg volt pénzüik, addig tartott a szerelem, mikor azonban hasztalan próbálkoztak álláshoz jutni és pénzüik kifogyott, a vőlegény kényszerítette a leányt, hogy futó kalandokkal keresse meg kenyerüket. Kassáról a Tátrába költöztek, ott a leány álláshoz jutott de csak keveset keresett, úgyhogy vőlegénye kényszerítésére folytatta kassai mesterségét is. Amikor a szerencsétlen leány viszontagságos hetek után visszakért Beregszászra, első dolga volt, hogy feljelentést tegyen a vőlegénye ellen.

A francia és lengyel vezérkarok közötti tárgyalásokat Párisban tovább folytatják

A román vezérkari főnök is ellátogat Varsóba

Párisból jelentik: A Petit Parisien Gamelin tábornok varsói megheszelésével foglalkozva, megállapítja, hogy a francia—lengyel kapcsolatok új, jelentős korszakához érkeztek el. Az a baráti szellem, amely a varsói látogatást körülvette, bizakodásra ad jogot.

A tanácskozások során Lengyelország külpolitikájának minden kérdését megvitatták: így: Lengyelországnak szomszédaihoz való viszonyát és a lengyel fegyverkezés kérdését.

A megheszeléseket Párisban folytatják szeptember elején, amikor Rydz Smigly viszozza Gamelin látogatását.

Varsóból jelentik: Samsonovici román vezérkari főnök varsói látogatásának bejelentését lengyel politikai körökben nagy érdeklődéssel fogadják. A sajtó egyrésze összefüggésbe hozza a látogatást a folyamatban lévő francia—lengyel katonai megegyezéssel.

Samsonovici előreláthatólag szeptember második felében utazik Varsóba. Szeptember elején Rydz Smigly, lengyel hadseregfőfelügyelő Párisba látogat el, de a román vezérkari főnök varsói tartózkodása alatt már ismét Varsóban lesz. Samsonovici a lengyel vezérkari főnöknek, Sztaszjevicsnek vendége lesz.

CSALÁDI EBÉDEN MARLENE DIETRICH-EL

Látogatás a Párisban tartózkodó világhírű filmdivánál

Párisból jelentik: Vajjon mit csinál egy világhírű színésznő Párisban?

Mit csinál Marlene Dietrich, Hollywood királynője, mozilátogatók bálványa, a heted-hétországra szóló sztár, ha áthajózik Európába és Párisban pihen?

Fogadja a hódolókat? Eszébe sincs. Az újságírók elől bujik. Készülő filmről tárgyal? Dehogynem! Fotografálni nem hagyja magát: tiltja a szerződése. Ruhákat nem csináltat, hiszen külön ruhái vannak, mint amilyent Párisban kaphat. Színház? Mozi? Eszébe sincs. Mit csinál hát? Hogyan élvezi párisi vakációját?

Ugy, hogy... hogy például elmegy a férjével és a kislányával ebédelni. Még pedig egy kis bevárosi magyar vendéglőbe, a „Little Hungary”-ba.

Régebben is idejárt, amikor még nem volt világhírű. S ehhez a szokáshoz lútt maradt.

Marlene jön?

Két asztal várja őt és társaságát. Kicsit késik. Negyedkettőre ígérte, de már fél is elmúlt. A főnök és a pincérek már vagy hetedszer szaladnak ki az ajtó elé.

Egyszerre mint a forgószél berohan a borfiu, ragyog az arca. „Jönnek!” — kiáltja.

Nyulánkan, feketében, vállán órlási vörösróka-prémmel siet be Marlene Dietrich.

Utána Siebert ur, a szimpatikus, szőke férj, aztán zoknisan, kislányosan, kibontott hajjal Marlene kislánykaja. Már majdnem akkora, mint a mamája.

Leülnek az asztalhoz, megtanácskozzák a menüt. Figyelmesen és érdeklődve hallgatják a magyar speciálisok neveit. Negyedik vendég is van velük, Siebert ur titkárnője.

Amikor megállapodtak az ételekben és megrendelték a borjucombót, derűs és családi beszélgetésbe merülnek.

Marlene-mama és a kislánya

A kis Mária-Elisabeth viszi a szót. Olyan izgatottan és áradozva kezd egy történetbe, ahogyan csak gyerekek tudnak mesélni a szüleitnek. Marlene hallgatja, hallgatja a papa is; figyelmesen és boldogan. Ez a hallgatás nem amolyan figyelmetlen, kényszeredett szülői hallgatás, amiben akkor van része a gyerekeknek, ha nagyon elfoglalt mamája egyszer-egyszer belátogat a gyerekszobába. Marlene-mama úgy hallgatja a kis fecsegő leányt, hogy Mária-Elisabethnek valóban öröme telik benne és lelkesen mesélheti történeteit az „I...II...III...Ilyen kis autókról” és az „III...III...Ilyen nagyszakálú rendőrökről”, akiket látott a párisi uccán... Mesélheti, hogy mit olvasott és mit fog olvasni, hogyan sikerült a zongoralecke és mi volt az uszodában... Szóval mesélheti mindazt, ami egy tizenkétéves kis kislánynak a szívet-lelkét nyomja, tekintet nélkül arra, hogy a mamája világhírű színésznő-e vagy sem...

Marlene is barackpálinkát iszik

Amikor vége a történetnek, Mária-Erzsébet tapsol egyet örömeiben és ekkor a világhírű színésznő nem állja meg, hogy

ott a vendéglő fehérasztalánál össze ne csókolja a kislány kezecskéjét.

Valami olyan hirtelen jött csók volt ez, nem volt bennük semmi színésznői, csak amikor lezajlottak, akkor veszi észre magát Marlene és kissé riadtan néz körül, hogy látták-e?

Közben hozzák az ételeket, Erzsébet Mária izgatottan nézegeti az Amerikában ismeretlen falatokat és azt a tarka, magyaros mintákkal ékes nagy disziveget, amiből a szülőknek a „fütyülőkbe” szervirozzák a barackpálinkát...

Ezt már ki kell próbálnia Mária-Erzsébetnek is. Persze csak ici-picikét, csak éppen bedugja a nyelvét a pohárba. Aztán kissé szegyenlősen odatolja a barackpálinkával teli „fütyülőt” a mamája elé:

— Muttichen, das' musst Du aber kosten!

És várja a hatást... Figyelem Siebert urat is, a férjet, akinek szerepe az életben talán még sokkal nehezebb, mint Marlene-é a stúdióban. Hosszu hónapokig nem látja a feleségét, aztán néhány rövid hetet együtt töltenek Európában. Alig kezdik meg azonban szabadságukat, máris indul a Marlene hajója és Siebert ur ismét egyedül marad Párisban. Hányszor olvastam már Marlene magyarázatát, interjúban, cikkekben erről a különös házasságról. Most, hogy együtt látom őket, olyan

frissek, olyan vidámak, olyan gálans és lovasias ez a fiatal Siebert és olyan boldognak látszik Marlene is! Olyanok mind a ketten, mint-ha fiatal házaspár volnának. Talán erre jó a nyolc hónapos távollét minden évben?

Marlene boldogtalan?

Most egy pillanatra elhallgat Mária-Erzsébet. A borjucombót vagdosza nagy buzgalommal. Siebert ur élvezettel hajtja fel nagy korsó pilseni sörét. Marlene pedig egy röpke pillanatra — magára marad. Az arca most elkomorul.

Mintha fáradt ráncokat látnék a szája körül.

Mintha egyszeriben nagyon-nagyon messzire állna ettől a kedélyes családi asztaltól. Cigaretta gyújt és fájdalmasan fújja a füstöt. Akaratlanul Chaplin jut eszembe, ahogy nézem őt, a csapongó, szeszélyes életkoldus, aki a milióival, a világhírével, egyszerű és raffinált örömeivel is csak pillanatokra boldog, mert a szíve mélyén mindig vigasztalhatatlanul boldogtalan. Marlene, a nagy és szép és gazdag és világhírű Marlene is boldogtalan volna? Ül, fújja a füstöt, a szeme lehunyódik és most világosan látom: fáradt asszony ül itt a vendéglői asztal mellett a családjával. A. L.

Hárman a vízbe fulladtak egysíkoltzó szőke nő bátor életmentői közül

Viharos tüntetés a birói tárgyalás után a megmenekült hölgy ellen

Londonból jelentik: Miss Ellen West 22 éves, elegáns hölgy állott a torpointi Coroner zsűrije előtt. A kisasszony a tengerben furdott Tregantle közelében. Furdés közben messzire beuszott s amikor ki akart jönni, feleuton elhagyta ereje és érezte, hogy ha nem érkezik segítség, a tengerbe fullad. Kétségbeesetten kiáltozni kezdett.

A férfiak közül mintegy tizen lovagiasan segítségére siettek.

Az életmentők közül azonban néhány szintén gyenge uszó volt és ezek is halálos veszedelmbe kerültek. Pánikszerű felfordulás kerekedett a strandon. Az emberek részben a hullámokkal küzdő embertársaik segítségére siettek, közben pedig hajukat tépve, segítségért kiáltozva, szaladgáltak föl-alá a parton.

Végeredményben az életmentők közül három férfi a tengerbe fulladt.

A szőke hölgyet szerencsésen kimentették. A hölgyhöz orvost akartak hívni, de orvosi segítségre már nem volt szükség. Miss West egy pillantást vetett az egyik férfire, aki miatta kockáztatta az életét és akit mesterséges lé-

legzéssel próbáltak életrekelteni, de eredménytelenül.

A hölgy nem érdeklődött a szerencsétlen fiatalember sorsa iránt.

Azok sem érdekelték, akiket motoros mentő-őrségek megkerestek a tenger fenekén...

— Most már egészen jól vagyok, — jelentette ki és anélkül, hogy valakinek is megköszönte volna a fáradságát, belibegett a kabinjába, gyorsan felöltözött, aztán autójába ült és elszáguldott.

A vizsgálati tárgyaláson Miss West kijelentette, hogy feldult lelkiállapotban volt és ez a magyarázata annak, hogy látszólag nem törődött azokkal, akik miatta áldozták fel életüket.

A zsűri egyszerűen tudomásul vette ezt a magyarázatot, de nem így a tömeg, amely a bírósági épület előtt összesereglett. Amikor az elegáns, sudártermetű, szőke hölgy beült áramvonalos kocsijába, az emberek a szitkok egész özönét zudították rá. Fűlsiketítő láрма keletkezett és a helyzet olyan fenyegető volt, hogy rendőröknek kellett közbelépni. A rendőrök utat nyitottak a kisasszony kocsijának, amely aztán nagy sebességgel elszáguldott.

Viharos előkészületek a nagy országos kerékpárversenyre

Fővárosi lapok harca a kerékpárverseny körül

Bucuresti-ből jelentik: A „Tour de France” mintájára tavaly nálunk is megrendezték a nagyszabású országúti kerékpárversenyt, amelyen számos idegen versenyző is résztvett. A versenyt az idén augusztus 29-re tűzték ki, azonban már az előkészületek során olyan incidensek játszódtak le, amelyek az egész verseny sikerét fenyegetik.

Tudni kell, hogy a nagy versenyt tavaly a „Tempo” című fővárosi lap rendezte meg, amelynek igazgatója, Canarache, egyben a kerékpáros szövetség elnöke is. Az idén szintén a „Tempo” című lap rendezésében küldötték szét a meghívókat, ami a „Capitala” című vetélytárslap részéről élénk ellenkezést váltott ki. Az ellenkezés olyan heves volt, hogy a Capitala attól sem riadt vissza, hogy különböző vádakkal illesse a Tempo rendezőt és elsősorban Canarache igazgatót. A tavalyi versennyel kapcsolatban számos vádpontot sorakoztattak fel, amelyekben azzal gyanúsították meg a rendezőseget, hogy a bevételeket nem fordították a megfelelő célra.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatban a Capitala című lap legutóbb megszólaltatta Pavlid ezredes, aki jelenleg az OETR-nek a kerékpáros szövetség mellett működő felügyelője. Pavlid ezredes a közelgő versennyel kapcsolatban a következőket mondotta:

— Mint az OETR megbízottja, vigyázni fogok, hogy a versennyel kapcsolatban semmi szabálytalanság se történhessen, amellet azonban a múlt hibáit sem hagyom megtorlás nélkül. Az ügyesség kezére juttatom mind azokat, akik az elmúlt évben a kijelölt céltól eltérően használták fel a pénzüsségeket.

Szeplős, pattanásos

majtoltos, mitesseres
arcát hozassa rendbe
PILISINE kozmetikai salonban,
Bulev. Regina Maria 17. (Réthy-ház.)

Letartóztatták Montevideóban Birinyi Bélát, aki az angol királyi udvart akarta becsapni

A Scotland Yard lep-
lezte le a szabadkai
származása világcsalói

A múlt évben egész Európa sajtója beszámolt egy vakmerő magyar kalandor, Birinyi Béla legújabb szélhámoságairól. Akkor az a hír járta, hogy a londoni rendőrség letartóztatta Birinyi Bélát, a szabadkai származású egykori vörös dandárparancsnokot. Később kiderült, hogy a Scotland Yard megakadályozta ugyan Birinyit élete legnagyobb szélhámoságának végrehajtásában, de a kalandor még sem került rendőrkézre. Sőt, kevéssel a letartóztatásáról szóló hír után, gyönyörű luxusautón megérkezett Szabadkára és nyilatkozatot adott az őt meginterjűvölő újságíróknak.

250.000 iontos bélyeggyűjtemény — a holdban

Nem kisebb dologgal kísérletezett Birinyi, mint azzal, hogy az időközben elhunyt V. György angol királyt csapja be. Ismeretes, hogy az angol uralkodó szenvedélyes bélyeggyűjtő volt és ezért Birinyi neki ajánlotta fel megvételre a maga „világhírű bélyeggyűjteményét”. A vakmerő szélhámos 250.000 fontot kért a gyűjteményért, amely egyszerűen nem is létezett.

Az angol királyi udvar mindazonáltal hosszú időn át tárgyalást folytatott Birinyivel.

aki több angol lapban nyilatkozott gyűjteményéről. Egyszerre azonban csak gyanút fogtak és a kalandornak menekülnie kellett Londonból. A londoni rendőrség akkoriban a budapesti főkapitányságtól kért felvilágosítást a magyar „bélyegkereskedő” előéletéről, mire azonban a felvilágosítás megérkezett, Birinyi már eltűnt.

Most azután Dél-Amerikából érkezett érdekes híradás Birinyivel kapcsolatban. A szabadkai rendőrség a következő francia nyelvű megkeresést kapta Montevideóból, Uruguay fővárosából:

— Kérem a szabadkai rendőrséget, adjon sürgős felvilágosítást Berényi Béláról, illetve Adalbert de Birinyi Berényi jogszárvai szélhámoságairól és büntényeiről.

Jeze P. Casas,
Montevideo rendőrfőnöke.

A szabadkai rendőrségnek nem okozott nagy nehézséget, hogy a felszólításnak eleget tegyen és még aznap este elküldte felvilágosító válaszát a montevidoei rendőrfőnököknek.

A délamerikai lapok közleményeiről szóló táviratok megmagyarázzák, hogy miért van szüksége a montevidoei rendőrfőnököknek Birinyi Béla adataira.

A kávémilliomos

Porto Allegróban argentinai katonatiszti uniformisban lévő egyént tartóztattak le, aki egy nővel együtt autózott és feltűnően kölöckezett. Először azzal gyanúsították, hogy köze van a marseillei királygyilkossághoz, majd kommunista agitátort véltek felismerni benne. Az elfogott ember Adalberto Birinskynek nevezte magát és azt mondta, hogy az argentinai hadsereg tagja. Később azonban kiderült, hogy nem más, mint Birinyi Béla, az ismert nemzetközi szélhámos, aki már hosszabb idő óta más és más uniformisban bukkant fel Dél-Amerika különböző városaiban. A

társaságában elfogott nő magyar származású: Schissler Katalin, kommunista agitátornő, aki Braziliában ismerkedett meg az állítólagos Birinskyvel és feleségül ment hozzá.

Megírják a lapok, hogy Birinyi Bélának állítólag 9000 holdas kávéültetvénye van, amely gondalan megélhetést biztosít számára. Most már nincs más vágya, — mondotta a montevidoei rendőrségen, — minthogy utazzék és bejárja a világot...

A Birinyi további sorsáról szóló jelentések egyelőre hiányoznak.

Szökés a Csillagbörtönből

Birinyi változatos, mozgalmas élete a kommun idején kezdődött. Az egykori matróz a vörös viharban vetette meg először a lábát. Egy dandár parancsnoka lett, a Birinyi dandáré, amely rövidesen hírhedtté vált a proletárdiktatura néhány hónapja alatt. A kommun bukása után a vörös dandárparancsnokot négyesztendei fegyházra ítélte a bíróság. Elszállították a szegedi Csillag-börtönbe, ahonnan azonban érthetetlen módon sikerült megszöknie.

Nem sokáig örülhetett azonban a szabadságnak, rövidesen újra kézrekerült és most már nemcsak hátralévő büntetését kellett kitöltenie, hanem felelnie kellett a börtönből való szökése miatt is.

A volt matróz külföldre ment és egyik szélhámoságot a másik után követte el

Felmentette a törvényszék a felségsértéssel és nemzetgyalázással vádolt arad-i városi műhelyfőnököt

Egyhanguan hozta meg döntését a hármastanács — Az ügyész fellebbezést
jelentett be

Csütörtök reggel tárgyalta újból az arad-i törvényszék szüneti tanácsa a felségsértéssel és nemzetgyalázással vádolt Stoian Dumitru városi műhelyfőnök bűnpörét. Mint részletesen megírtuk mai számunkban, Moldovan Sabin dr. elnök és Tautu Gheorghe bíró között az ítélethozatalnál nézeteltérés keletkezett és ezért az ügy újból letárgyalása vált szükségessé, hármastanács előtt. Csütörtökön Constantinescu törvényszéki bíróval egészítették ki a tanácsot és megkezdődött újból az ügy letárgyalása.

A tanúk egyrésze az új tárgyaláson már nem jelent meg, a bíróság azonban kihallgatta a megjelent tanukat, akiknek egyrésze mára

enyhített előző napi vallomásán. Gutunoiu ügyész vádbeszéde után dr. Miclosi Emil ügyvéd mondotta el védőbeszédét, amelyben ismét leszögezte, hogy Stoian alantasainak egyrésze összeszövetkezett, hogy a műhelyfőnököt tönkretegyék. Rámutatott a vallomások ingadozó voltára, valamint arra a körülményre, hogy ellentétek mutatkoznak egyes tanúknak a vizsgálóbíró és a törvényszék előtt tett vallomásaik között, végül pedig hivatkozott arra, hogy a város fegyelmi bizottsága ugyanezen vádak ügyében levezette a vizsgálatot és felmentette Stoiant. Felmentést kért.

Hosszas tanácskozás után a bíróság kihirdette ítéletét, amelyben

egyhangu határozattal felmentette Stoian Dumitru műhelyfőnököt az ellene emelt vádak alól. Az ítélet megállapítja, hogy a tanúk vallomása ingadozó, némely helyen egészen ellentétes és ezért a bíróság ezeknek alapján nem veheti bebizonyítotttnak, hogy Stoian megtette a neki imputált kijelentéseket, amelyek miatt vádat emeltek ellene.

A bíróság megállapította azt is, hogy a város a levezetett fegyelmi vizsgálat eredményeképpen felmentette a műhelyfőnököt a vádak alól. A védelem megnyugodott, az ügyész pedig fellebbezést jelentett be.

Feljelentettek egy arad-i cipészt, aki — a vád szerint — egy egész ucca lakosságát tartja terror alatt

Haro a Grigorie Alexandrescu-uccában, ököllel, késsel és forró vízzel — 28 aláírással elátott panaszt nyújtottak be az ucca lakói Iancu Traian arad-i rendőrkvesztorhoz

Nagyobbára szerény kisexisztencia lakik az arad-i Grigorie Alexandrescu ucca környékén, akiket elfoglalnak a mindennapi életküzdelmek, a kenyér utáni hajszá gondja és ezért ritka eset, ha ezek az emberek kollektív módon lépnek fel valamilyen ügyben. Ez a ritka eset azonban most úgy látszik beállott és beható megbeszélés előzte meg azt a panaszt, amely most Iancu Traian arad-i rendőrkvesztor elé kerül. Egy 28 aláírással ellátott beadvány indokolja meg az együttes fellépést és ebben a beadványban nem kevesebbet mondanak a Grigorie Alexandrescu és egyes szomszédos uccák lakói, minthogy hónapok óta állandó terror alatt féltelmen élnek. Ezt a féltelmet pedig — mondja a panasz — egy, az uccában lakó cipész és barátja idézik elő, akik garázda magatartásukkal lehetetlenné teszik a nyugodt ottlakást. A rendőrkvesztorhoz intézett beadvány elmondja, hogy Rosenberg Jenő cipész és Liebermann Jenny nevű hölgy sorozatosan rendezik az uccában és környékén lakókkal a botrányokat és nyomban konkrét eseteket is felsorolnak, amennyiben elmondják, hogy megverték egy Freilich nevű ottani

lakos leányát, egy Malek nevű iparos feleségét, forró vízzel leöntötték egy Schapira Szeréna nevű leányt, majd leszurással fenyegették meg Markovits Sándort.

— Kérjük a kvesztor urtól — mondja a panasz — állítsa vissza a környék nyugalalmát, idéztesse a rendőrségre fentnevezett Rosenberg Jenőt és Liebermann Jennyt és helyezzen kilátásba megfelelő megtorlást arra az esetre, ha nem hagyja abba sorozatos botrányait és nem szünteti meg a békés lakosok bántalmazását.

Az ügyben a rendőrség már a közeli napokban intézkedik megvizsgálva a panasz jogosságát. Ugyanehhez az ügyhöz tartozik az a per, amelyet az aradi Ügyvédi Kamara delegálása folytán Petruțiu Aron ügyvéd adott be a büntetőjárásbíró sághoz Schapira Szeréna nevében Rosenberg és barátja ellen akiket könnyű testi sértéssel, életveszélyes fenyegetéssel, rágalmozással és becsületsértéssel vádolnak. Ebben az ügyben a bíróság szeptember 22-ikére tűzte ki a tárgyalást, amelyen felvanul az egész környék, hogy tanúságot tegyen a feljelentő igazságot melletti.

CENTRAL 5, 7½ és 9½ órákor

Üldöz a világ!

Szenzációs gangster-film, teljes valóságában tárja fel az amerikai alvilági életet.
Főszereplő: Edward G. Robinson.

SELECT 5, 7½ és 9½ órákor

Repríz!

MAZURKA

A szezon legjobb filmje.

Főszereplő: Pola Negri. Rendező: Willy Forst.
Leszállított olcsó helyárakkal: Lei 21 — 17 — 14 —

URANIA 5, 7½ és 9½ órákor

A kínai máglya

Egy ember viszontagságai a Kínai Birodalomban.
Főszereplők: Pat O'Brien, Josephine Hutchinson.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Nem kegyelmez a Szeszmonopol...

Bezárják Arad és a vármegye összes italméréseit, ha állandóan nincs készletben a kötelező pálinkamennyiség

Csütörtökön új szigorú rendelet érkezett az arad-i pénzügyigazgatósághoz

Arad. Az arad-i és vármegyebeli összes italmérőket: a vendéglősöket, kávéháztulajdonosokat, korcsmárosokat, italmérési joggal bíró kiskereskedőket súlyosan érintő rendelet érkezett csütörtökön az arad-i pénzügyigazgatóság hatásköre alatt működő szeszmonopolhivatalhoz, amely a pénzügyi palota második emeletén működik. A rendelet szigorú intézkedéseket tartalmaz az olyan italmérőkkel szemben, akik a szeszmonopol kijátszásával szerzik be a pálinkát, mert ez esetben nemcsak pénzbírsággal sújtják őket, hanem nyomban elveszik italmérési engedélyüket.

A fentemlített rendelet előzményeihez tartozik az a legfelsőbb intézkedés, amely hónapokkal ezelőtt jelent meg és hosszú ideig nyugtalanította az italmérőket. Az a rendelet tudvalevőleg azt tartalmazta, hogy az italmérési jog tulajdonosai állandóan bizonyos mennyiségű pálinkát kötelesek üzletükben, illetve raktárjukon tartani.

Ez a mennyiség arányban áll az évi italmérési engedélydíj összegével, mert az italmérőnek állandóan legalább annyi pálinkát kell tartani, amennyi az évi engedélydíj negyedrészenek felel meg. Ezek az évi díjak néhány ezer leitől 30 ezer leig terjednek, aszerint, hogy az italmérést milyen osztályba sorozták.

A 30 ezer lei évi engedélydíjat az első osztályú vendéglők és kávéházak után kell fizetni, ezeknek tehát állandóan és minimálisan 7500 lei értéket képviselő pálinkát kell az üzletben tartani. Ha az évi engedélydíj 6000 lei, akkor minimálisan 1500 lei értékű pálinkának kell a raktárban lenni.

Mivel a nehéz viszonyok között élő italmérés tulajdonosoknak különben is igen sok felesleges kiadásuk van, annakidején, amikor ez a rendelet életbe lépett, érdekképviseleteik útján interveniáltak a szeszmonopol vezérigazgatóságánál az intézkedés visszavonása érdekében. Hogy az országosan megindított akciónak volt-e kielégítő eredménye, arról a közvélemény mostanáig nem szerzett tudomást. De az a rendelet, amely csütörtökön érkezett meg az arad-i szeszmonopol hivatalhoz, azt igazolja, hogy felsőbb helyen elzárkóztak a kívánság teljesítése elől.

A rendelet ugyanis megállapítja, hogy a szeszmonopol hivatal megbízottjai, valamint a pénzügyi gárdák tagjai számos italmérőnél konstataáltak az említett állandó pálinkakészletek hiányát, amelyhez azonban a szeszmonopol igazgatósága feltétlenül ragaszkodik.

A készletek hiánya miatt a legfelsőbb fórum most új rendeletet bocsátott ki, amely tegnap érkezett meg a szeszmonopol-hivatalokhoz.

Ez a rendelet közli, hogy az illetékes pénzügyi gárdák mostantól kezdve a legszigorúbban kötelesek ellenőrizni azt, vajjon az italmérők betartják-e a kötelező pálinkakészletre

vonatkozó, ez év elején kiadott alaprendeletet? Akinél megállapítják, hogy az üzletben, illetve a raktáron nem található az említett mennyiségű pálinka, vagy ha konstatalják, hogy az italmérési jog tulajdonosai ezt a mennyiséget nem a szeszmonopoltól, hanem különböző földéktől, vagy kereskedőktől, illetve termelőktől szerezték be, úgy azonnal megvonják tőlük az italmérési jogot és ráadásul még az évi engedélydíj negyedrészt is kötelesek büntetésül megfizetni.

Konfliktus a gabonaexportőrök és a vámvezérigazgatóság között egy váratlan rendelet miatt

Két nagy kikötőben csak kis gabonaraktlarak vannak és ezek használata körül támadt a viszály — A rendelet folytán a belföldi exportőrök bojkottálni akarják Constanta és Braila kikötőket

Bucuresti-ből érkezett jelentés szerint, a Braila és Constanta kikötőkben működő gabonaexportőrök és a vezérigazgatóság között feltűnést keltő differenciák merültek fel a vámvezérigazgatóság egyik súlyos rendelete miatt.

Ennek következtében a két fontos kikötőben átmenetileg megállt a buzaexport és a gabona ára ott jelentősen lecsökkent.

A prima minőségű exportbuza ára Constanta-ban vagononként 48.500 lei, a kukoricáé 28.500 lei, az árpáé pedig „fob kikötő” 25.750 lei. Ugyanígy buza dunai szállítással Braila kikötőben csak 42—43.000 lei, a kukoricáé uszályban 27.500 lei, az árpáé 24.500 lei, a rozsaé 30.000 lei. A különböző magvak tájékoztató ára 70.000 lei, de áru nincs a piacon; a zabé 25.250 lei, a prima horszóé 45.000 lei. A zab olyan gyenge minőségű, hogy az ausztriai cégek nem akarják átvenni a szállítmányt és az át vételbe csak akkor mennek bele, ha azt még e hónapban perktuálják az exportőrök. A zab ára vagononként 1000 leiel esett.

Ennek a nagymérvű áresésnek az alábbi rendkívül érdekes okai vannak:

A constanta-i és braila-i kikötők területén nincs elég gabona, és a kormány már két évvel ezelőtt elrendelte, hogy többszáz millió lei költséggel hatalmas közraktárakat építsen, mert ezek nélkül a kitűnő termés idején lehetetlenség az exportot zavartalanul lebonyolítani. Mivel az építést még mindig nem kezdték meg, a gabonaexportőrök — a raktárak elégtelensége miatt — kénytelenek a vasúton a kikötőbe érkezett árukat közvetlenül az uszályokba berakni.

De ha az uszály sem elég és ha a hajó később érkezik be, mint a gabonát hozó vonat, akkor a buzákat és a többi árukat a tenger illetve a Duna partján lévő férőhelyeken helyezik el.

Ezt az ősidők óta meghonosított szokást a vámvezérigazgatóság a napokban kiadott szigorú rendeletével máról holnapra megszüntette és elrendelte, hogy a vasúton érkezett összes gabonaneműket raktárban helyezték el az exportőrök, amíg az árut a hajókon el nem szállítják.

Ez ellen úgy az exportszindikátusok, mint az illetékes Kereskedelmi és Iparkamarák táviratilag

A kereskedelmi kapcsolatok kiépítése Románia és Japán között

Bucuresti-ből jelentik: A bucuresti-i kereskedelmi és iparkamarában ma fogadást rendeztek a Bucuresti-be érkezett japán nagyiparosok és kereskedők tiszteletére. A fogadáson a román gazdasági élet vezető személyiségei jelentek meg. A japán üzletemberek annak lehetőségei iránt érdeklődnek, hogy miképpen lehetne a Románia és Japán közötti kereskedelmi kapcsolatokat kifejleszteni. A vendégek meglátogatták a Prahova völgyét és elragadtatással nyilatkoztak róla. Bucuresti-ből a japánok Szófiába, majd pedig Isztambulba utaznak. A délelőtti folyamán a vendégeket Susuki Rokuro bucuresti-i japán követtel az élen Leon ipari államtitkár fogadta. A japán küldöttség vezetője kijelentette, hogy Japán különleges kedvezményeket hajlandó életbe léptetni a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok kiépítésének elősegítésére. Leon államtitkár pedig ennek a tervnek jelentőségét méltatta.

tiltakoztak a vámvezérigazgatóságnál; felterjesztésükben rámutattak arra, hogy az említett kikötőkben lévő raktárakba naponta csak száz vagon lehet elhelyezni, márpedig az utóbbi hetekben olyan sok gabona érkezett vasúton, hogy ez a napi száz vagonos berakodás kevés.

A vámvezérigazgatóság tiltó rendelete miatt megakadt a gabonaexport, amely károkat okoz a gabonagyereskedőknek és meggyöngíti az összeköttetést a külföldi piacokkal, amellett pedig jelentősen áreszt is idéz elő.

A gabonaexportőrök azt is bejelentették, hogy az esetben, ha a vámvezérigazgatóság nem vonja vissza sérems rendeletét, bojkottálják Constanta és Braila kikötőket és csak Galaçon és Rénin át fogják lebonyolítani az exportot. Az egész országban nagy érdeklődéssel várják a konfliktus elintézését.

Az iparengedélyek beváltása

Az arad-i Munkakamara a következőket közli:

„Az arad-i Munkakamara iparostagozata ismételen felhívja a körzetébe tartozó és jelenleg működő iparosok figyelmét, hogy az új törvény 185. szakasza értelmében kötelesek legkésőbb ez év augusztus 30-ig iparengedélyük beváltását kérni a törvény 160. szakasza intézkedéseinek figyelembe tartásával.

Arad-megyében a kérvényeket az arad-i Munkakamarához, Hunedoara-megyében a Munkakamara deva-i hivatalához, Alba-megyében a Kamara alba-iulia-i hivatalához, Tarnava-Mica-megyében pedig a Kamara blaj-i hivatalához kell benyújtani.

A kérvényhez mellékelni kell a régi iparengedélyt vagy annak hitelesített másolatát, valamint a társadalombiztosító pénztár nyugtáját arról, hogy oda 200 leit a szakmai előkészítés alapja javára befizettek.

Abban az esetben, ha a törvény végrehajtás utasítása más okmányok benyújtásáról is intézkedik majd, ezt idejében az érdekeltek tudomására hozzuk a napilapok útján.

Elnök h. Titkár h.
Strengar-Demian Sava. dr. Vladislav Cornel.

Jegyezze elő!

Kisebbségi ujságírók Garden Party-ja

ARADUL-NOU-N, a Tündéerkertben augusztus 30-án!

A meglepetések, ajándékok egész sora! :: Arad és Aradul-Nou társadalmának színe-java ott lesz!

AZ ORVOSOK EZREI

RENDELNEK URODONAL-T

amely mindég kitűnő eredményeket ad. A Tudományos Akadémián és az Orvosi Akadémián tudományos értekezések méltatták. A legmagasabb Egészségügyi Tanács ajánlása folytán a Tengerészeti Minisztérium is bevezette használatát.

Más készítmények fölötti fölénye abban áll, hogy hatása tökéletes és sok oldalú:

1. Húgysav ellen, amelyet kikezd, felold és eltávolít 37-szeresen nagyobb erővel mint a Lithiné.
2. Bármilyen természetű mérgező anyag ellen, amelynek mérgező hatását megszünteti és amelyet kihajt a szervezetből.
3. Nagyon nagy vérnyomás megszüntető és fertőtlenítő hatása van, amellyel a májra, a vesékre és az összes többi szervekre hat.
4. Szabályozza az erek vérnyomását és feszültségét, valamint az általános vérkeringést.
5. Regenerálja a szerves sejteket.

Az URODONAL-t mindég eredményesen ajánlják: Reuma, migrén, köszvény, ischias, ideggyulladás, vesekő, epekő, vesehomok, beteges kövérés, bőrbetegségek és artritikus zavarok eseteiben.

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY

MEGBÍZHATÓ MÁRKA

KAPHATÓ GYÓGYSZERTARAKBAN ÉS DROGÉRIÁKBAN

SPORT KÖZLÖNY

Az edzésen jó formában mozogtak az AMEFA játékosai

Az AMEFA szerdán délután nagy edzést tartott, amelyen valamennyi szerződött játékos kivétel nélkül megjelent. A szokásos bemelegítő gyakorlatok, kötélugrás, futás, startolások után sor került a labdatréningre. A csatársor először így állt fel a közvetlen védelem ellen:

Cucula, Praszler, Perneki, Fried, Batrin. A csatársor mögött a teljes fedezetsor: Szurdi, Szabó, Szaniszló II. szép labdákkal indították támadásra a csatársort, amely mesteri összjáték után vitte keresztül akcióját. Csak úgy záporoztak a lövések Sadovschi kapujára. Közül egy félórás gyakorlatozás után Praszler helyére Léb és Fried helyére Dvorzsák állott be. A szemlélők örömmel állapították meg, hogy a csapat két csatártartalékja is javuló formában dolgozott és amikor ők játszottak, akkor nem volt zökkenő a támadósor munkájában.

Az edzés végén örömmel állapítottuk meg,

hogy nyoma sincs a vasárnapi balsiker miatti nyomott hangulatnak. A csapat valamennyi tagja nagy elszántsággal és győzniakarással készül a Chinezul elleni meccsre, amelynek legyőzésével akarják feledtetni az elmúlt vasárnapi váratlan kisiklást.

Az összeállítás még nem történt meg, de az edzésen látottak alapján a Chinezul ellen játszó AMEFA összetétele a következő lesz: Sadovschi—Kovács, Csajka—Szurdi, Szabó, Szaniszló II.—Cucula, Praszler (Léb), Perneki, Fried, Batrin.

A szezon első nemzeti bajnoki mérkőzését, az AMEFA—Chinezul meccset, amelyre az AMEFA határtalan győzniakarással és elszántsággal áll ki, nagy érdeklődéssel várja az aradi sportközönség. Biztos, hogy a Gloria-pálya nagy nézőtere zsúfolásig megtelik majd közönséggel. A mérkőzésre jegyeket elővételben Szabó Albert-cégnél, vasárnap pedig a Fehér Kereszt-szálloda halljában lehet vásárolni.

A Hakoah uszóversenyt rendez vasárnap

Vasárnap a Mures-nek a Kulturpalotánál kezdődő szakaszán a Hakoah sportklub uszószakosztálya nagyszabású uszóversenyt rendez. A versenyen valamennyi nevesebb aradi uszó starthoz áll, így a rendező egyesület teljes gárdáján kívül a CAA, Astra és Titanus uszói is elindulnak. A verseny teljes programját alább adjuk, amelyet a Hakoah uszószakosztálya a többi egyesületek képviselőinek jelenlétében állított össze:

500 méteres gyorsuszás szenior, 100 méteres gyorsuszás szenior, 100 méteres melluszás szenior, 100 méteres hátuszás szenior, 100 méteres gyorsuszás ifjúsági, 100 méteres melluszás ifjúsági, 100 méteres hátuszás ifjúsági, 100 méteres gyorsuszás gyermekek részére, 100 méteres melluszás gyermekek részére, 100 méteres hátuszás gyermekek részére, 100

méteres hölgy gyorsuszás, 100 méteres hölgy melluszás, 100 méteres gyorsuszás leánygyermekek részére, 100 méteres melluszás leánygyermekek részére.

A gyermekusók részére a korhatár 14 évig bezárólag, ifjúságiak részére pedig 18-ig bezárólag. Nevezési díj gyermekek részére 10 lei, minden más versenyszámban 20 lei egyenként és számonként.

A nagyszabású uszó-meeting vasárnap délelőtt veszi kezdetét és a rendező egyesület a verseny helyezettjeit díjazza értékes érmekkel.

**Fizessen elő
az „Aradi Közlöny”-re!**

Példátlan szigorúságu intézkedés a kisegyesületek ellen

A kerületi sportszövetség keddi ülésén az aradi kisegyesületek létébe vágó, teljesen indokolatlan határozatot hozott. A határozat szerint péntek estig be kell fizetni az egész évre szóló nevezési- és tagsági díjakat egy összegben a kerületi sportszövetség pénztárába. Ha az egyesületek nem fizetik ki egy összegben hátralékukat, úgy a sportszövetség nem engedni indulni a futballcsapataikat a kerületi bajnokságokban. Az egyesületek a legkiétségbeejtőbb anyagi gondokkal küzdenek és a kerületi sportszövetség indokolatlan fizetési megszorítása végveszélybe döntheti a kisegyesületeket. A múltban, amikor még jobb viszonyok voltak és a nemzeti bajnokság mérkőzései nem vitték el a közönség 99 százalékát, akkor adott a kerületi sportszövetség fizetési haladékot, olyanformán, hogy a szövetségi díjakat ősztől kezdődően a tavaszi forduló során fizethették ki az egyesületek. A kisegyesületek követelik, hogy ezt a fizetési kedvezményt adja meg a kerületi sportszövetség erre az évre is. Mi bízunk a sportszövetség népszerű, sportszerető elnökében, Blaga Nestorban, aki bizonyára módot fog találni arra, hogy a kisegyesületek sérelmét orvosolják.

Az USA a „C”-ligában

Az aradi USA sportegyesület is felszólítást kapott a Nyugati Ligától, hogy, mint az aradi kerületi elsőosztályú bajnokság második helyezette, lépjen be a most meginduló ugynevezett „C” liga küzdelmeibe.

Munkatársunk beszélgetést folytatott Lamert USA-intézővel, aki kijelentette, hogy egyesülete benevezett a „C” ligába és ennek következtében az Olimpia-PTT mellett még egy aradi csapat, az USA vesz részt a „C” liga küzdelmeiben.

A sportszövetség elutasította a Sparta keresetét

Az alkerületi sportszövetség legutóbb megtartott ülésén elutasította a Sparta kérését, amellyel a másodosztályú bajnokság tényleges győztese, az Olimpia-PTT helyére való felvételét kérte az elsőosztályú bajnokságba. Az elutasítás indokolása szerint a Sparta nem nevezett a másodosztályú bajnokságra sem, tehát utólag nem lehet felvenni egyik kategóriába sem.

Ezzel kapcsolatosan igen érdekes helyzet állt elő az aradi kerületi elsőosztályú bajnokságban. A bajnokság létszámát a Mica és az ASTRA belépésével 11 résztvevőről 13-ra emelték fel, most, hogy az Olimpia-PTT és az USA a „C” ligában fognak szerepelni, éppen úgy, mint a múlt évben, 11 résztvevővel indul a kerületi elsőosztályú bajnokság. Az elsőosztályú bajnokságot eszerint újra kell sorsolni.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

felel.

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik szeretett férjem és édesapám

Wallner György

temetésén résztvettek, koporsójára virágot helyeztek, részvétük kifejezésével mély bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet.

Ezuton fogadják köszönetünket a megjelent kartársak és a rendőrszenekar.

3787

Wallner Györgyné és fia

